# אמרי שפר — פרשת תולדות

אמרי שפר · להדפסה · מבית דוד

ויעתר יצחק לד' לנכח אשתו ותהר וגו'. כבר הקשו מפרשי התורה על אמרו לנכח אשתו וגם למה ויעתר לו ד' לו ולא לה. ונראה דהנה יש צדיקים חכמים ונבונים אשר בגודל חכמתם יודעים באיזה דרך ישכון אור הקדוש עליהם ואיך לכוין במעלות ובמידות עליונות ולכן כשרואים ח"ו איזה צער או חסרון בעולם אזי הם יודעים עפ"י חכמתם הזכה באיזה בחינה העליונה נעשה הפגם שעי"ז נסתם מקור ההשפעה טובה ונעשה הרעה הזאת בעולם ורואין תיכף לתקן הפגם הזה ע"י התפילות והכוונות והיחודים הידועים להם עד שחוזרים העטרה ליושנה ופותחין את סתימת המקור הקדוש וממילא נהפך לטוב זה החסרון שבעוה"ז ע"י השתלשלות העולמות כידוע וכמו שמצינו בגמרא כמה מעשיות שהי' בימי התנאים ואמוראים כגון ר"מ ור"א ור' חנינא בן דוסא שאם הי' חסר בעוה"ז גשם או כדומה היו מתפללין ונעשה תיכף בקשתם. אבל אנחנו שאין אתנו יודע איך לעמוד ולהתפלל באותן הכוונות לא מהם ולא מקצתן לכן אנו מתפללין סתם להשי"ת שיהא העולמות עליונים במילואם וטובם על רחמיו וחסדיו הגדולים אעפ"י שאין אנו כדאי וראוים לכך כמו שאנו אומרים אם לא למעינו למענך פעול כו' ר"ל שיעורר השי"ת את רחמיו וחסדיו הגדולים על שם הוי' ב"ה לכל העולמות. כי אם השם הקדוש הוי' ב"ה הוא במילואו עם כל הטובות והחסדים החתומים בו בכל תנאיו אז כל העולמות הם בשמחה גדולה וגם בעוה"ז לא יחסר כל בו כמו שאמר דוד המלך ע"ה לולי ד' שהי' לנו ומסיים המזמור עזרנו בשם ד' כו' כי כל עיקר הישועות ונחמות באים מכח שם הוי' ב"ה. ונוכל לומר שזה ג"כ משמעות הפסוק ויעתר יצחק לד' לנכח אשתו ר"ל שהתפלל שיתמלא השם ב"ה בדחמיו וחסדיו הגדולים מחמת שראה החסרון באשתו כי עקרה היא. ויעתר לו ד' ותהר רבקה אשתו כמו שפרש"י נתרצה ונתפייס ונתפתה אליו היינו שנתקבל תפילתו ונתמלא השם הוי' ב"ה ועי"ז ותהר רבקה אשתו. דלכאורה קשה למה כופל להזכיר את השם פעם שנית דכתיב תחילה ויעתר יצחק לד' כו' והי' לכתוב אח"כ ויעתר לו ותהר כו' אלא ודאי בא להורות על מה שכתבנו:

הגישה לי ואוכלה מציד בני בעבור תברכך נפשי וגו'. ויגש לו ויאכל ויבא לו יין וישת. צריכין להבין למה תלה את הברכה דוקא ע"י אכילה ושתי'. ועוד מה ענין המטעמים וכי יצחק אבינו הי' מתאוה למטעמים והלא נאמר צדיק אוכל לשובע נפשו. ונראה עפ"י מה שאמר הכתוב ויעקב איש תם יושב אוהלים וכתב בזוהר הקדוש דלכך נקרא איש תם ע"ש שהיה כלול מתרין סטרין חסד וגבורה וזה הוא יושב אוהלים לשון רבים דאינון תרין דרועין אוהל של אברהם שהוא חסד לאברהם ואוהל של יצחק שהוא פחד יצחק והנה אף שכל פינות שאתה פונה הוא יותר לצד ימין כמו שאמר הכתוב תתן אמת ליעקב חסד לאברהם על כל זה הי' צריך לעת עתה לקבל הברכות מאביו והוצרך להטות יותר לצד שמאל ולהכניע את עצמו אל מדת יצחק כדי שיקבל את הברכה של עשו כמו

שקיבל ממנו את הבכורה. וזה שאמר הכתוב ותקח רבקה את בגדי עשו בנה הגדול החמודות ותלבש את יעקב בנה הקטן כי מלבוש הוא בגימ' עשו עם ב' הכללים ולפי שזה הי' מלבושיו החמודות לקח אותם יעקב בחכמתו ולכן נק' שמו יעקב לפי שידו אוחזת בעקב עשו ר"ל שהי' יודע לעקב ולרמאות עשו וזה שאמר עשו ויעקבני זה פעמים ר"ל שעל שרימה אותו ב' פעמים נעשה שמו עשו שהוא בגימ' ב' פעמים יעקוב מלא. והנה כוונת יצחק הי' במה שאמר לעשו הביאה לי ציד כו' כדי שימשוך עליו יראת שמים מן מקור היראה העליונה ע"י אכילת הבשר היינו שיתן כח בבחינת שור הרשום בכסא הכבוד. וכמו שפירשתי על פסוק וימירו את כבודם בתבנית שור אוכל עשב כי ע"י האכילה נותן האדם כח בארבעה פנים של כסא הכבוד שהם ארי' שור נשר אדם כל א' לפי בחינתו וכשחטאו ישראל במעשה העגל המירו את כבודם בתבנית שור אוכל עשב ר"ל שסילקו עצמן מן השור הקדוש הנ"ל ודבקו את עצמן לשור וחמור של ס"א שהוא א' מארבעה אבות נזיקין אבל יצחק אבינו ע"ה הי' כונתו באכילה זאת לתקן את כח שור העליון כדי להמשיך משם יראת שמים על בניו ולפיכך אמר הלשון הגישה לי ואוכלה ר"ל שיקרב עצמו אל מדתו שהוא פחד יצחק, ויעקב הבין כל זאת ולכן היטה את עצמו למידת יצחק והלביש א"ע חיל ורעדה מפחד ד' ומהדר גאונו ונתן את מסוה הבושה על פניו כדי שיקבל הברכות מאביו. וזה שאמר הכתוב ויגש לו ויאכל ויבא לו יין וישת דלכאורה תמוה וכי ציוה לו אביו להביא יין אלא התורה מרמז לנו שע"י הכנעתו למדת יצחק והתכללותו בו להוסיף כח וגבורה אל בחינתו הק' כך פעל ועשה כידוע שיין הוא מצד הגבורה ומים הוא מצד החסד. והבן: